

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦЬ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.000.
Банку Чеських Легіон.
Прага „Діло“.
Рукописи не повертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „

В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. у ЧЕ.
ХОСЛОВАЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.

ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОУ.

Ориг. Англійські Пальта
вовняні і непромакальні
продає просто консументам

ФАБРИКА УБРАНЬ

Рот і Рудерфер

Львів, Легіонів 3, I п.
(над кіном Палас)

Великий релігійний підйом на Східній Україні.

(ВУ) „Комуніст“ з 21. ц. м. жаліється на підйом релігійності в УССР. По Київщині ходять священники переодягнені за кравців і теслів та заспокоюють релігійні потреби вірних. Щораз то частіше напливають до адміністраційних органів прохання дозволити відчинити церкву. В одеських церквах чимало комсомольців. Високий мистецький рівень церковних хорів облекшує релігійну пропаганду, тим більше, що комуністичні культурні організації занедбані.

ЖІНКИ ПОСТИШЕВА І ЯГОДИ ВІДОБРАЛИ СОБІ ЖИТТЯ?

(ПАТ) В пресі появились поголоски, що жінки б. шефа ГПУ Ягоди і Постишева відобрали собі життя з розпуки, що їхні чоловіки арештовані. Деякі часописи подають, що жінка Ягоди повила, але що жінка Постишева живе. Схід-

ська преса заперечує ті вістки, а також поголоску, немов би ГПУ розстріляло жінок.

ПІДПАЛИ В МОСКВІ.

(ПАТ) Як подає східська преса в Москві хтось підпалив Павловський двір. Згоріли магазини, де було коло 1000 штук багажів. Вогонь гасили вогневі сторожі. ГПУ почало слідство, підозрюючи, що вогонь підложили „контрреволюціонери“.

ОБКРАДАЮТЬ КОЛГОСПИ.

(ПАТ) У Воронцово-Александрівську на півн. Кавказі почався процес членів партійного районного комітету, яким закидають, що вони розкрадали майно колгоспів. Підсудні приказували доставляти для урядовців комітету безплатно різні продукти.

Про що говорив мін. Іден у Брюсселі?

ОФІЦІЙНИЙ КОМУНІКАТ.

Після останньої конференції мін. Ідена з арм. Ван Зеляндом і мін. Спаком появилася офіційний комунікат. Він стверджує, що 3 державні мужі обговорили всі актуальні питання зокрема спинилися на двох: на питанні європейського миру і західного пакту та на господарських пи-

таннях у зв'язку з місією Ван Зелянда. Не були це переговори, лише звичайна виміна поглядів.

Після сніданку з Ван Зеляндом мін. Іден віддав французького амбасадора, а тоді відлетів до Лондону.

Небезпека збройного конфлікту між національною Еспанією та Англією.

У британському міністерстві маринарки заявили кільком журналістам і послам, що вчорашня заява ген. Кейно де Ляно не важна з дипломатичного погляду для Англії та що англійська воєнна флота дістала наказ відповісти гарматами на якийнебудь агресивний крок еспанських національних кораблів.

СКАНДИНАВСЬКІ ДЕРЖАВИ ПРОТЕСТУЮТЬ.

Шведська телефонічна агенція довідується, що міністри закордонних справ скандинавських держав, зібрані на конференції в Гельсінках, ви-

слали до еспанського національного уряду протест проти затримання скандинавських кораблів на еспанських водах. Шведський посол у Ліссабоні передав протестаційну ноту представникові уряду з Бургосу.

ЗБОМБАРДУВАЛИ ВАЛЕНСІЮ.

Авас подає, що вчора по полудні національні кружляки „Канаріас“ і „Балеарес“ бомбардували Валенсію. На місто впало 60 стрілен, які убили 5 осіб і ранили 20, опісля відплили у напрямі Кастехону. 2 червоні літаки кинули кілька бомб на кружляки, але не трапили.

Національні війська здобули Маркіну.

Як повідомляє Авас, національні війська заняли вчора після завязаних боїв місцевість Маркіну на біскайському фронті і далі просуваються в напрямі Більбао.

Комунікат національного командування подає, що крім Маркіни національні війська здобули також Егеверраль. Як повідомляє Кейно де Ляно, в руки національних військ попало стільки воєнного матеріалу, що прийде кілька днів обраховувати його вартість.

Мадридський комунікат стверджує теж, що на фронті Гіпузкоа червоні борються з посвятою. Як подає радіостанція з Більбао, оборонці біскайського фронту дістали наказ за всяку ціну утримати нові становища.

ХТО ПІДПАЛИВ ГЕРНІКУ?

Голова баскського уряду Агір заявив учора по полудні, що національні літаки підпалили запальними бомбами місто Герніку, які баски дуже шанують.

Національне командування відповіло на те

окремою нотою: „Герніку підпалили не ми, бо Еспанія ген. Франка не підпалює. Підпали — це монополія тих, що спалили Ірун та Еїбар, що намагалися спалити живцем оборонців Толеди. Герніку шануємо як усе, що є еспанське, баски знають, що ми збережемо їхні традиції.“

Нота кінчиться заклик до басків, щоби вони піддалися.

Також ген. Кейно де Ляно заявив, що Герніку підпалили червоні вояки. Є про це згадка і в комунікаті національного командування.

НА ІНШИХ ФРОНТАХ.

Національне командування повідомляє, що національні війська відбили ворожі наступи під Санта Барбара (Арагонія), на відтинку Селякас заняли кілька нових становищ.

Мадридський комунікат подає, що на астурийському фронті заломилося кілька наступів національних військ на відтинку Ля Роболледа.

Кооперативний Банк „Дністер“ у Львові, вул. Руська Ч. 20.

поладує всі банкові чинності,

зокрема приймає вкладки ощадності під найкориснішими умовами. Есконт векселів, торговельні операції, купівлі і продажів цінних паперів.

Дзвін на тривогу!

ОДНІ З ПЕРШИХ І ОСТАННІХ

Львів, 29. квітня 1937.

Статистика новочасних держав цікавиться дуже популярними справами, головні явищами зросту чи зменшення числа населення і його рухом на даній території в означеному часі, досліджує причини тих явищ та подає матеріал для вжитку держави, політиків і соціологів. Популяційна політика це одно з головних завдань сьогочасної державної і комунальної адміністрації, якій не байдуже, куди йде напрям збільшення чи спадку числа населення та які діють тут причини. В національно мішаних державах і територіях долучається до цього і національний момент, бо те чи інше число впливає на відношення між національними сил. Депопуляція — зменшення або хочби застій природного зросту числа населення тривожить сьогодні тих, що дивляться далі в будучину своєї батьківщини і в депопуляції бачать її загрозу. Класичний приклад того маємо у Франції, що від довшого часу, від кількох уже поколінь, виказує в найліпшому випадку застій, а то й убуток у числі свого населення. Боліють над цим передовсім французькі військові кола, маючи щораз менше рекрутського матеріалу, між тим, як дві головні суперниці і сусідки Франції — Італія і Німеччина — своєю людською надвишкою можуть залити цілу Францію. Робить це голововно Італія, втискаючися безперервно своїми емігрантами масово у широкі простори південної хліборобської Франції, що виказують поступенне обезлюднення з автохтонного елементу.

Для збільшення числа народин і зменшення числа смертних випадків, себто для скріплення природного приросту вживають нині різні засоби. Працює для цього законодавство, у першу чергу на соціальному відтинку, наука медицини і гігієни та різні громадські і публічні установи, що піклуються людиною від дитини до старця. Призначають окремі премії для родин багатих на діти, а для батьків тих родин навіть деякі значні привілеї у почестях, політичних правах і податкових полекшах. Законними репресіями поборюють рівночасно добровільний celibat у молодих мужчин та неохоту до материнства у жінок. Все те з одною метою — збільшити число населення при різноманітному скріпленні його здоров'я, щоб збільшити через це відпорну силу нації і її експанзію.

Статистика природного руху населення цікава й повчальна тема. Подає вона правило, від якого є тільки виняткові ухили, що культурні і матеріально засібні держави в Європі і поза нею (Совіти тут не входять) виказують дуже ма-

Єдиний християнський склад

593 11-20

ГОТОВИХ МУЖЕСЬКИХ ОДЯГІВ

СУКНА І МАТЕРІАЛІВ НА ОДЯГИ

ТАДЕЙ ЦВЕТЛЕР

вул. Коперника ч. 5.

Тел. 738-43.

ний природний приріст. Зате держави відстали у культурі та розмірною або підляють щорічно високі числа природного приросту. Згідно з магістратським Річним Річним за 1936 р., виданим польським Головним Статистичним Урядом, до півної групи за роки 1933 і 1934, що вказують понад 10 проміле річно, належать Болгарія — 16,0, Югославія 14,5, Польща 12,1, Португалія 11,8, Румунія 11,7, Естонія 10,3, Литва 10,1 і Італія 10,1 — а поза європейських — Японія 11,9 і Канада 11,0. З другого боку Австрія 0,8, Франція 1,0, Естонія 1,3, Швеція 2,5, Англія і Ватікан 3,0, Бельгія 3,8, Швейцарія 4,9, Норвегія 5,0, Шотландія 5,1, Чехословаччина 5,4, Ірландія 6,0, Мадридська 7,4, Німеччина 7,1, з позалевропейських — З'єднані Держави П. А. 6,1 і Австралія 7,1. Подані тут за згаданим офіційним статистичним річним цифри за 1934 р. створюють різницю між числом живих народів і смертних випадків. І чому слід сказати, що на докультури та або держави мають високий відсоток народів, але теж і високий відсоток смертних випадків. Найпідвищеною державою в Румунії, при чому вирає там теж і найбільше людей — дані цифри з 1934 р. на тисячу населення 32,4 і 20,7 — Югославія 31,5 і 17,0 та Болгарія 30,7 і 14,0 — найменші: Австрія 13,5 і 12,7 та Франція 16,1 і 15,1. Подано там теж подібну допусківну статистику за 1933 р. і пересічні а роки 1909-12, якіні пересічні природного руху населення Європи в рр. 1801 до 1934. Одначе аналіз тих цікавих цифр вийшла далеко поза рамки часописної статті.

Дотично самої Польщі подані згадані річні числа зазначених подруг, живих уродів, смертних випадків і природного приросту в зокруглених тисячках та у відсотках проміле в пересічі в рр. 1896-900 і далі 1921-5, 1926-30 і 1931-5 на основі подану на центральні, східні, західні і південні воєводства. При цьому пересічні завжди виходять на шкоду останніх, себто на шкоду Галичини, що вказує найменший природний приріст з усіх земель сучасної Польщі. Далі йде пересічна з рр. 1931-35 на основі віроповідань: у відсотках проміле дотично подруг, живих уродів, смертних випадків і природного приросту: римокат. 8,7, 28,4, 14,9 і 13,5; греко-кат. 9,6, 31,2, 18,9 і 12,3; православне 8,0, 30,7, 14,6 і 16,1; протестантське 8,6, 20,9, 15,1 і 5,8; жидівське 6,6, 19,9, 10,1 і 9,8 (підкреслені цифри означають природний приріст проміле з пересічі 1931-35). Для порівняння з поданими вгорі державами подано відповідні цифри Польщі з 1934 р. — 26,5, 14,4 і 12,1.

Недавно оголошено в пресі (подано і „Діло“ ч. 78 з 10. 4. п. р.) віставлення Головного Статистичного Уряду дотично природного руху в Польщі за 1936 р. на підставі віроповідань. Показуємо абсолютні цифри, а подаємо для о-

рентації тільки відсоткові проміле, при чому перша цифра торкається числа зазначених подруг, друга живих народів, третя смертних випадків і четверта природного приросту: римокат.: 8,5, 26,3, 14,0 і 12,3; греко-кат. 9,5; 28,9; 18,3 і 10,6; православне 7,9, 29,8, 14,8 і 15,0; протестантське 9,5, 21,0, 14,4 і 6,6 та жидівське: 6,5, 19,3, 10,1 і 9,2.

Багатомовні цифри. Найпідвищені у Польщі православні і греко-католики і з європейських народів перевищують їх тільки румуні, югославці та болгарі. Зате найбільша смертність у Польщі припадає на греко-католиків, бо аж 18,3 проміле і тут перевищують нас тільки одні румуні з числом 20,7 проміле. Пребодате щорічно жовто смерти серед українського (греко-катола) східно-галицького населення, що нагадує на живих наших очей відомий вірш Т. Шевченка: „Чума з лопатою ходила і гробовища рила, рила — та трупом, трупом начинила“. Це сумне і грізне для нас явище нечоринне, а датується від низки літ, передовсім з маркантного повоееного лихоліття. Причини цієї грози не далеко шукати. У першу чергу є це випливає з невисокої освіти і відсутності гігієнічних життєвих можливостей у нашому східно-галицькому селі, як теж і на північних землях.

Противагою до наших страд на півдні є корисні популяційні висліди на півночі — себто серед українського православного населення, яке після болгар (16,0) вказує найвищий природний приріст. Це корисне для нас явище слід висвітлювати тим, що на півночі нема такого безмежжя, як у Галичині, а й хатне будівництво назагал є там ліпше, як у нас, оселі не є скупчені, а більше хутори, зокрема після недавньої комасациї, що сприяє ширенню пошестей.

Найбільше смертне жовто є серед нашої дітвори. Тут беремо чи не світовий рекорд. Впадає це в очі кожному дослідникові, а то й зайчому обсерваторові. Звернувши на це увагу і відміністр суспільної опіки д-р Пешинський 14. ч. м. у розмові з прс. Великановичем, а саме на слабкий природний приріст серед греко-католиків внесли док небувалої смертності нашої дітвори.

Індивідуальна зарада не багато тут аліе. Вправді великим нашим щастям є, що по наших селах поселяються наші молоді лікарі, але і їх пріва без збірної акції громадства не поборе ще вповні лиха. Зробить це садки, оселі, у першу чергу кооперативні здоровля, далі відповідне будівництво, прання секцій сільських господарів Сільського Господаря і кружків Союзу Українок, а надіве економічне скріплення села з жонабильним поширенням освіти. Тут безліч праці для кожного!

Д-р Степан Баран.

Які ліцеї в нас засновувати?

Треба признати, що польське Міністерство Освіти, спираючись на закон з 11. березня 1932, розпланувало дуже всебічну й багату мережу шкільництва. Найбагатіша це може мережа в цій Європі. Від совітської стоїть вона остільки вище, що там творилося нове шкільництво революційним шляхом, а тут еволюційним, а дозять довгим часом для досліду й досвіду.

Ця всебічність і багатство організаційної мережі шкільництва дезорієнтувала в першій хвилині батьків, ба, навіть досвідчених педагогів і виховників. Колись, у добрих довоєнних роках, не мав батько того клопоту. Якщо син „добре вчився“, давав його до гімназії, або реальної школи; якщо слабше, то йшов бодай до учительської семінарії, а як і це не помагало, то посилав його за кару „до шенця“ або „товкти каміння“.

ЧИСТА ВАВИЛОМЬСЬКА ВЕЖА.

Нині чиста вежа вавилонська. Вже народна школа має аж три ступні. По народній школі йдуть загально-освітній гімназії, фахові школи гімназійного ступня найрізноманітніших типів, загально-освітній ліцеї — класичні, гуманістичні, математично-фізичні і природничі, педагогічні

2-о і 3-н літні ліцеї, педагогії, фахові школи ліцейного ступня, а там далі спеціальні вищі і високі (академічні) школи.

В цьому організаційному лабіринті не важко заблукатися. І батьки, ба, навіть — як сказано вище — досвідчені педагоги й виховники блукать.

Для фахової і вдумливої людини справа не є вже так безнадійно помотана. Вся ця організаційна мережа, така всебічна й мозаїкова, є дуже практична, життєздатна!

Організаційна мережа всього нового польського шкільництва має два тверді засновки: 1) соціологічний, 2) психологічний.

ГОСПОДАРСЬКЕ НАСТАВЛЕННЯ.

Все сучасне шкільництво в Польщі має дуже виразне господарське наставлення. Нинішнє народне господарство й усе збирне виробництво характеризує технізація, моторизація і глибока спеціалізація. Навіть у сільське господарство, найбільше по своїй суспільній природі консервативне, починає дверима й вісьми проникати машина і мотор. При кожному варстаті праці — великофабричного — чи дрібного домашнього промислу, а торгівлі, медицині, будівництві,

в науковій чи мистецькій праці — потрібні всілякі фахово освічені люди, спеціалісти. Школа саме має завдання йти назустріч цій високо цивілізованого господарського життя. Фахові школи гімназійного типу мають підготувати високо кваліфікованих робітників; фахові школи ліцейного типу дадуть громадянству високо кваліфікованих підмайстрів і майстрів, а високі технічні школи інженерів і техніків.

Психологічні мотиви відобрали також свою поважну роллю в цій організації системи. Народна школа кінчає дитина в 12—13 літх, отже в розвивковому періоді життя, коли людину переставає вже цікавити виключно світ уми і казки. Гімназія тріває чотири роки, від 12—16 літ життя, значить у розвивковому періоді, коли вперше пробуджуються наукові зацікавлення людини. В ліцеїх буде мовлять студіювати дві три роки, отже у віці (17—18 літ), коли в молоді людини виокремлюються вже виразні суспільні й наукові нахили, замишування та зацікавлення. Щоб молоді зможли студіювати відповідно до її природних здібностей і замишувань, потворило Міністерство Освіти загально-освітні ліцеї різного типу — класичні, гуманістичні, математично-фізичні та природничі і найрізноманітніші фахові; до цих останніх належать і педагогічні ліцеї.

Кожний з цих ліцеїв матиме свій програмово-науковий стрижень, зв. головні предмети науки. Головних предметів науки навчатимуть у повному обемі, інших у зменшеному. І так головними предметами науки будуть у ліцеїх: а) класичних — латинська і грецька мова та історія, б) гуманістичних — чужі живі мови й історія та географія, в) математично-фізичних — математика, фізика, рисунки, г) природничих — біологія, хемія й інші споріднені природничі предмети. В усіх цих ліцеїх учитимуть майже в повному обемі релігії, польської мови, історії і географії Польщі; в українських ліцеїх — також української мови.

За два золоті цілий місяць

Станіслав Рикер

фрізівський мистець

ул. Валова 11 а.

поручає вибавлений мужеский і жіночий салони. Абсолютно на голених 2 — зод. **Трико одування наліпша 7 зол.** — Манікір 30 сот. — Волна одування в киттях тільки зол. 1-30. — Бронь та шн 50 сот. —

КУДИ ПОСИЛАТИ ДІТИ?

Куди мають батьки посилати свої діти?

Якщо з якихнебудь причин не може дитина ходити до вищих шкіл, то слід її скерувати аж по покінченні народної школи до відповідної фахової школи гімназійного типу, або бодай якийсь одно- чи дволітній фаховий курс. Вважаючи на велику технізацію, моторизацію та спеціалізацію сучасного життя, людина, по покінченні фахової школи, легко найде собі працю та забезпечить собі прожиток.

По скінченні 4-літньої загально-освітньої гімназії, оскільки учень з якихнебудь причин не буде ходити до вищих шкіл, треба вписати його до якогось фахового ліцею. Такий ліцей підготовляє до вступу до вищих шкіл за відповідним іспитом, але й управляє до незалежної, фахової праці у своїй діяльності. При цій нагоді звертаємо увагу нашого селянства на різнорідні ліцеї у Черниці й туди радимо посилати своїх дітей. По скінченні цього ліцею можна вернутись на батьківську землю, але й можна працювати в наших господарських установах на становищі інженіра-агронома чи іншого незалежного керівника економічного життя.

Звертаємо також увагу на значіння для нас фахової педагогічної освіти і радимо, по скінченні IV-ої класи гімназії нового типу, або VI-ої класи гімназії старого типу, посилати молоді масово до педагогічних ліцеїв. Польща потребуватиме річно 4.000—5.000 учителів; гіперпродукції учительських кандидатів не буде, отже в учительському званні є можливість скоро дістати працю та забезпечити собі кусок хліба.

ЯКІ ЛІЦЕЇ ЗАСНОВУВАТИ?

А тепер дамо відповідь на головне питання — які ліцеї в нас засновувати? Наша відповідь торкається однаково і державних і приватних ліцеїв. Міністерство Освіти — таке панує переконання — буде засновувати такі загально-освітні ліцеї чи там відділи ліцеїв, за якими збиратимуться більшість батьків та їх дітей. Так само мусять робити приватні школи.

Кожний ліцей дає право вступу до вищих шкіл, на відповідні факультети університету чи політехніки, за попереднім відповідним іспитом.

там, або й без іспитів. Це залежить від того, який тип ліцею учень скінчив і на який факультет задумує вступити.

Розглядаючи справу теоретично, то кожний тип освіти — і класичний і гуманістичний — має свою вартість для духового розвитку людини. Але з практичного боку, беручи під увагу наші умовини життя, класичні ліцеї дають нашій молоді найменші вигоди на працю та забезпечення життя; більше практичні гуманістичні ліцеї, а найпрактичніші мабуть такі ліцеї математично-фізичні.

Отже яких ліцеїв нам домагатись?

Там, де є установи богословської освіти (духовні семінарії), отже у Львові, Перемишлі і Станіславові, повинні ми мати по одному класичному ліцею. Класична освіта для теології найвідповідніша і ми мусимо дбати про те, щоб мати досить кандидатів на теологів з відповідною освітою.

З дальших типів ліцеїв — нодин чистий тип для нас не є практичний. Гуманістичний не дає багато вигод на працю, а математично-фізичний і за дорогий і не матиме в нас мабуть відповідної частоти.

НАЙПРАКТИЧНІШИЙ ТИП ЛІЦЕЮ.

Серед широких кругів наших педагогів і батьків бере верх погляд, що в наших умовинах та для нашої молоді, і хлопців і дівчат, найпрактичніший буде тип мішаного ліцею — гуманістично-природничого. Цей тип дає право молоді вступати без більших майже перешкод на всі факультети університету. Особливо покінчення природничого відділу дає право до лікарських, дентистичних, стоматологічних, фармацевтичних та інших подібних студій. Отже дає вигоди на незалежну працю в житті та незалежний кусок хліба.

До 30. квітня ц. р. повинні дирекції державних і приватних шкіл переслати конкретні проекти на заснування типів ліцеїв при своїх гімназіях. До 10. липня ц. р. Міністерство Освіти повинно затвердити надіслані проекти.

Ми вже вище сказали, що Міністерство Освіти буде мабуть рахуватися з волею більшості батьків та їхніх дітей (пробні вписи). Отже в останніх трьох днях цього місяця повинні всюди в наших державних і приватних гімназіях відбутися спільні наради Батьківських Кружків з Педагогічними Радами. На тих нарадах треба домагатися заснування при гімназії гуманістично-природничого ліцею з українською мовою навчання, оскільки не буде відповідного числа кандидатів до інших ліцеїв.

ОДНА НЕБЕЗПЕКА.

Не засновувати за багато самих тільки класичних або гуманістичних ліцеїв, бо, як показав досвід (пробні вписи), молодь не хоче їх. При малій частоті Міністерство не згодиться на

Чи думаете про своїх найближчих?

Якщо так, то льонуйте свої ошадности

В ПРОМ-БАНКУ,

Львів, ул. Гродзіцьких 1, I пов.

бо тим РОЗБУДОВУЄТЕ РІДНІ ВАРШТАТИ ПРАЦІ.

відкриття задуманого ліцею і таким чином ми можемо втратити на довгі роки, або й раз на все, дещо з дотеперішнього нашого і так незначного стану посідання. Так само Міністерство Освіти не згодиться з тактичних, практичних і педагогічних мотивів на часті переміни раз заснованих типів ліцеїв. Отже раз прийнятий тип ліцею стане звичаєм і немов би організаційною петрифікацією! А це може фатально відби-

тись на нашої молоді та всій структурі нашої національної культури на найближчі роки.

Треба також домагатися нам відповідного числа державних і приватних педагогічних ліцеїв з українською мовою навчання! Грєба домагатися без огляду на практичний успіх такої вимоги. Це домагання піддає нам наказ наших культурних потреб та національного престижу.

Іван Ющишин.

Порошок
до печення
Цукор ваніліновий

РАДІОПРИЙМАЧІ

ФІЛІПСА на догідні сплати для української клієнтелі лише в українській фірмі

„e-comp“

Львів, вул. Сикстуська 29. Тел. 203-30.

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС „ДІЛА“ Ч. 21.

Б. Дан.

Страшний баль.

Нині о. К. видає з нагоди родинного свята баль. Велика зала старого полівського двору, у відомій зимовій кліматичній місцевості в горах, поволі заповнюється гостями.

Вже пізно, 11-а година; баль ось-ось має зачатися.

Я стою і чекаю на ту, що без неї нема для мене забави ні радости. Нарешті Зося приїшла.

По салі бігає зранжер і заповідає кадрили. Звучить музика, десь з сусідньої кімнати, грає марша. Пари йдуть походом. Я з Зосею у третій парі. Почуваюся невимовно щасливий, як можна лиш бути щасливим, коли на тебе дивляться найдорожчі очі і чуєш, як на тебе спливає щастя від дотику коханої руки. Зося нині дуже добра і ласкава для мене, — що їй доволі рідко трапляється, бо вона така химерна...

Скінчився марш і розтанцьовані пари поїхали на довгий ряд крісел під стінами, користуючись з короткої перерви.

Нагло зі здивуванням виджу щось дивного. Свічки, що освітлюють залу, поміщені у стінних свічниках, починають якось меркнути, згасати. У салі запанували сутінки, так що тепер можна було щось бачити. Та присутні, здавалося, не помітили цієї зміни; вони гомоніють далі, лиш їх розмова чимраз слабше доходить до моїх вух, неначе вони віддаляються.

Я помітив у однім моменті, що у протилежній стіні салі відчинилися нечутно якісь

двері, яких раніше не було видно, за ними показалася чорна темнота, непроглядна темрява. Всупереч фізичним законам ніодин промінь світла не переходив зі салі крізь відчинені двері, так, немов би поріг спинав світло.

Звернувшись у сторону Зосі, я помітив, що вона стала якась дивна. Утратила гумор, не звертала на мене уваги; вона встала і відійшовши на кілька кроків, оперлася об консоль. Відтак сіла на низенький стільчик і вдвинулася в темряву таємничо відчинених дверей. Зося виглядала цілком як загипнотизована чимось, що плыве звідти, де скривається щось невідоме.

Я підійшов до неї, станувши саме на лнії її очей та дверей. З жахом почув я, що на мене діє якась сила, немовби обезсилювала мене, я зібрав усю міць своєї волі і крикнув із великим зусиллям: „Зосю!“

Всі гості здригнулися і повернули очі на мене. Я мимоходом побачив, що вони цілком виглядають як тіні людей, як зачаровані.

Тимчасом Зося на мій пронизливий крик розкрила широко очі, що були якби замрячені та усміхнулася до мене меланхолійно.

Я почув, як таємна струя сильно відштовхує мене набік.

По хвилині я з жахом побачив, як Зося встала і поволі, як у сні, пішла просто до чорної темноти за дверима і зникла поза ними.

Увесь у жаху, затрівожений долею коханої істоти, кинувся я до господаря, о. К., з криком: „Отче! — цей нечиста сила! рятуйте Зося, виж маєте хіба щось свяченого!“

О. К. схопився за голову і з розпучкою повторив: „Що за нещастя, — у моїх дсмі нечиста сила!“

По хвилині світла погасли цілком. Настала „кромішна тьма“ і гробова тиша. Здавалося, всі закам'їли.

Нагло я почув, що леденію, — що якась страшна, таємна сила переміняє мене у кригу... Ах, я знаю... пресцінь це від мене виходять ті витки, що лучать Зося з тим світом і будуть її лучити, доки я житиму. Тому чорні сили мусять мене знищити...

Негайно у темних дверях появилася якась постать, немов уся виткана з фосфорової иряки. Вона йде до мене, — поволі, але незпинно. На грудях тримає двома руками якусь світлісту скриночку, дивної форми...

Я маю жахливе прочуття, що коли ота декольна з'ява кине мене в страшну скриночку — вона розіб'ється, а з неї розійдуться проміні, супроти яких я безсилий... До того не чую жадної допомоги, жадної доброї сили, ні молитви за мною. Я сам — безборонний...

Жахлива постать підносить скринку угору... ах! кидає в мене...

Та у цім моменті бе сильно якийсь потужний дзвін-годинник із далекої вежі. Він ударив раз, — але так могутньо, що...

...я збудився.

Вікно в моїй кімнаті було відчинене. Вчора на ніч я мав вражіння весни і відчинив його. Увечері прийшла нова струя холоду. Моя нога висунена зпід ковдри була тим провідником, який розсилав по всьому тілі ледяний холод. А сам сон? Я думав учора перед сном про весну і про подорож на село до о. К., куди мене запросили на родинне свято. Він має доньку Зося. Цього всього досить, щоб провести одну неспокійну ніч. напередодні весни.

Лише ощадністю здобудеш добробут і незалежність!

МІСЬКА КОМУНАЛЬНА КАСА ОЩАДНОСТІ У ЛЬВОВІ

вул. ВАЛОВА ч. 7 і 9

та її відділ при вул. Городецькій 60 : вул. Жовнівській 73

приймають вклади ощадності починаючи від 1 зол.
Щоби дати змогу купцям і промисловцям помістити денні торги в касі, урядові години у вкладковій відділі щодня до год. 19.30.
За вклади та їх опроцентування ручить Громада міста Львова цілим своїм майном. 71—7

„Українська газетка“ в Радіо.

Вчорашні аудиторії в Польському Радіо під назвою „Українська газетка“ виказали нагаданню, що навіть найкраще подумана справа може вийти не так, як гадалось. Засадничі річ усіх українських аудиторій у Польському Радіо така, що крім української мови, як зверхньої форми аудиторії, українці, для яких ці аудиторії призначені, мають право і будуть домогатись також і відповідного змісту. Колиж напр. „Українська газетка“ призначена на експорт, то така газетка є найліпшим засобом пропаганди проти Польського Радіо: яким робом українці мають і можуть бути задоволені, коли у вчорашній українській газетці не було ніяких українських відомостей, а й польські відомості були загальною відомі! Дуже прикрі враження на українців зробило славослов'я для мін.

рільництва Поянговського, того самого, проти якого виступала гостро наша Парламентарна Репрезентація і ціла українська незалежна преса за його політику в земельних справах. „Українська газетка“ мусить бути редагована так, щоб вона подобалась і цікавила українців. Відповідальні чинники, від яких залежить апробата тексту, не можуть жадати, щоб українська газетка мала польський дух, щоб не брала під увагу хроніки українського політичного, культурного й господарського життя. І коли та газетка має робити свою місію серед наших земляків на сов. Україні та на еміграції, то тільки тим, щоб указувати на позитивні українського національного життя.

Вже надійшли матеріали бельські, оригінальні англійські

на мужеські убрання і жіночі костюми в найкращих зорах на весну у безцінній виборі до фірми

„ДІМ МОДИ“

Львів, — Готель Європейський

На сторожі культурних надбань Лемківщини.

Загальні Збори музейного т-ва „Лемківщина“ в Сяноці

Хоч серце крається з невимовного болю на вид страшною руїни, що її виконують — на жал — наші такі засліплені москвофіли на Лемківщині на превелику радість наших сусідів, проте не можна теж не відмітити двох відроджених проявів: швидкого зросту національної свідомості між лемками і піонерської праці горстки українців-інтелігентів. Ці факти підтверджують кожний уважливий і вдумливий обсерватор суспільного життя на Лемківщині. Їх підтверджують масові політичні процеси проти свідомих лемків селян, які бороняться перед насадженням їхнім дітям т. зв. „лемківських букварів“ та не менш численні процеси проти священників-українців. Національна свідомість на Лемківщині зростає так швидко в останніх роках головню тому, що на цьому терені роблять перешкоди та забороняють організувати по селах читальні „Просвіти“, кружки „Рідної Школи“, „Сільського Господаря“ і т. д., а за те силоміць накладають лемкам читальні Качковського. Тому теж кільком провідникам нашого національного життя на Лемківщині приходить сповняти важкі обов'язки. І вони їх гідно виконують.

До таких тихих, ідейних піонерів культурної праці на Лемківщині належить безумовно теж відомий наш мистецький майстер, проф. Лев Ген. „Засланий“ до старого княжого міста Сянока — не „пропав“, себто не кинув ні пензля ні палітри. Навпаки, створив свій питомий стиль в образотворчому мистецтві. Одночасно зумів об'єднати кількох інтелігентів у Сяноці, зацікавити їх старовинними пам'ятками нашого мистецтва на Лемківщині та зберегти їх від повного знищення. І ось завдяки його енергійній праці та ініціативі вступила у Сяноці наша цінна і важка культурна станиця: музей „Лемківщина“. Який так у Сяноці був український Народний Дім, то вже

треба би було відступити для музею бодай один поверх. Це не перебільшення. Нині музей „Лемківщина“ може гордитись своїми численними збірками ікон аж з XIII в., далі зразками старої церковної утвари, старовинних рукописів, і різних документів, грамот, метриків та грошей, одягів і взагалі всяких предметів щоденного вжитку лемків.

На Загальних Зборах музейного т-ва „Лемківщина“ в Сяноці, що відбулися 24. ч. м., присутні довідалися зі звіту голови проф. Л. Геца, що в діловому році придбано 994 експонатів і тепер музей налічує вже 7.515 експонатів. На це складається: 548 чисел бібліотеки, 151 ікон, 232 документи У. Н. Р., 2.783 чисел архіву, 410 чисел нумізматичних, 39 медаль, 263 вишивки, 109 старих тканин Лемківщини, 140 писанок, 48 українських банкнотів, 250 світлих, 50 карток, 1000 банкнотів різних держав, 1.190 дуплікатів та 302 інших предметів. В діловому році переведено дослідів в 20-ох селах. Дотепер за 6 років важкої музейної праці вдалося перевести дослідів в 97-ох селах і містечках нашої Лемківщини. Музей „Лемківщина“, що приміщується у парохіальній домі біля старої церкви, відвідало в м. р. 321 осіб. Заходом т-ва вийшла теж книжка п. н. „Культурний рух на Лемківщині“ Ф. Коковського. Приявівши шанували пам'ять померлих членів т-ва: проф. В. Чайківського і д-ра В. Кобільника та висловили подяку голові за ідейну працю і за гарне уладження IV. Зізду музеологів у Сяноці. Призначив за щирю працю дістала теж проф. Ірина Добрянська, яка веде в музею новий відділ: старих тканин Лемківщини, як і проф. І. Флонт за ведення архіву.

Заг. Збори вибрали й надалі проф. Л. Геца головою, заступником голови о. Ст. Венігівича, секретарем проф. І. Флонта, господарем м-ра М. Бажагука, бібліотекарем м-ра В. Кліпа.

секретарем о. Рожка, нумізматиком В. Бромара. До Провірної Комісії вийшли: п. О. Ванчинська, д-р В. Каранович і м-р О. Мацілінський. Новий Виділ доложити напевно всіх зусиль, щоби прятувати ще багато цінних пам'яток від загину.

Зі свого боку бажаємо новому Виділу: якнайбільших успіхів у цій дійсно важкій праці для нашої національної культури.

3 українського життя в Кракові.

АМАТОРСЬКА ВИСТАВА.

В неділю 11. ч. м. відіграв аматорський гурток при тут. філії „Просвіти“ жарт у 3 діях Кривиницького „Пошилися у дурні“. Вистава пройшла з добрим моральним та матеріальним успіхом. Режисерував п. Малек. Школа, що гурток так рідко улажує свої вистави. Ще більша шкода, що до кожної вистави приневолені підбирати майже все нових акторів, бо більшість не хоче чи не може з друге грати. В той спосіб ніхто не всміє не тільки „вийти“, а навіть сам збагнути свій сценічний талант. Зрештою на такій „пробі сил“ терпить кожна вистава з окрема.

Варто би більше зацікавитись та допомогти розвинути визначеному сценічному талантові П. Григорійчука, одного з найкращіших учнів тут. „Школи шукать здобичих“. Гостей могло би бути більше...

СВЯТО ЛЕСІ УКРАЇНКИ.

В неділю 18. ч. м. уладила тут. філія „Союзу Українок“ скромне „Свято Лесі Українки“. Короткий життєпис поетки подала Софія Донганеківна, про творчість Лесі Українки говорила О. Сухійська а Оля Донганеківна віддекламувала „Голготу“.

Хоч свято у загальному робило добре враження, то всеж на будуче варто би тямити, що Лесю Українку належить до тих письменниць, що заслужили собі на свята кращу форму та багатіші змістом.

КУРС АЛЬКОГОЛЮГІ.

Курс алькогології в тут. університеті, циме призначення для діяльності „Відродження“ та інших українських товариств.

У днях 5—18 ч. м. уладила тут. польська протинальгогологія т-во „Тшесвосьць“ з допомогою м-ства сусп. опіки прецікавий і незвичайний курс алькогології під гаслом „Бережні молоді“. Рефератів було 42 з усіх діяльностей, що торкаються протинальгогологічного питання. Між прелегентами були найвишніші польські вчені і професори доценти вис. шкіл, педагоги, лікарі — психіатри та неврологи, духовники, журналісти та ін. сусп. діячі. Школа, що на цей курс ходило мало українців медиків та відродженців. Варто пізнати до якої міри поль-

„ЗОРЯ“ ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ

О. ЛЕВИЦЬКА і Сн

у Львові, вул. Кордецького 50,

Тел. 260-04. ПКО 5033881.

порукає власні вироби найкращої якості:
ПАСТУ до взуття „Елегант“ терп. і воск. у всіх
красках
ПАСТУ до взуття „Елегант“ лано, в губах у всіх
красках
ПАСТУ до підлоги „Французька маса“ (фротеру-
ючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до білизни помазок і
корону — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до
шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевський чорку
і білу — МУХОЛАПКИ. 2732

ське громадянство віддається алькоголові, нікотину та іншим наркотикам, почути, що кажуть про те заведення для нервово недужих, божевільних, що каже статистика недорозвинених ідіотів, психопатів і статистика злочинців!

Правда нас хвалили. Аж кількох прелегентів казало, що найменше пють три сь-галицькі воєводства і то завдяки дуже живій діяльності „Відродження“. Рожкажував один з них про свою розмову з гуцулами в часі поїздки з вагіном-протиналь. виставою по Гуцульщині. То було у Ворохті. Після його реферату сказала йому одна маленька гуцульська дівчина, що вони те все вже давно знають, бо „в нас вже ніхто не пє... ані я, ані дедь, ані неня... Ми належимо до „Відродження“... А в нас ані в читальні, ні в „Р. Школі“ не мож пити“...

А всеж таки і в нас не дуже добре. Ті тисячі, тисячі сухітників, калік та нерозвинених, це коли не наслідки давніх пияків, так наслідки жертви наших сучасних в собі засліплених наркоманів.

З ПРИРОДИ І ЖИТТЯ.

Таємниці людської шкіри. БУДОВА НАШОЇ ШКІРИ.

Людська шкіра — це зверхня поволока людського організму, що хоронить його від шкідливих впливів та відповідно на них реагує. Вона не дає змоги дістатися до середини тіла навіть найменшим заразкам чи іншим мікроскопічно малим тілам, завдяки своїй зроговатілій поверхні. Коли протнемо шкіру, то вже голим оком побачимо, що вона збудована з трьох верств; поверху знаходиться **нашкірень**, зложений переважно із зроговатілих твердих клітин, та т. зв. розродчих клітин, що витворюють щораз то нові рогові клітини шкірної покриви, на місце тих, що змучилися та відпали.

Друга верства — це т. зв. властива шкіра, збудована з гнучкої та твердої ткани. Ця т. зв. лучноткань надає шкірі її гнучкість, змогу корчитись та натягатись.

Третя верства шкіри це т. зв. підшкірна тканина, збудована також з лучноткані та товщу. В обох останніх верствах знаходяться кровоносні судини, що відживляють шкіру, закінчення нервів, при допомозі котрих відбираємо з поверхні тіла вражіння дотику, тепла, холоду й болю. Далі в шкірі є потові залози, що виділяють піт, — лосеві залози, що натовщують шкіру, щоб вона була гнучка і не ломилась.

Врешті зі шкіри виростають нігті та волосся. Грубість шкіри буває різна. Там, де вона є наражена на більший тиск, там нашкірень є більше зроговатілий, нпр. на долонях і підшвах. Знову ж підшкірна тканина є сильно розвинена нпр. на животі (у грубих до 10 см.). Дуже тонка є властива шкіра на повіках.

Барва шкіри

Барва людської шкіри буває дуже різна. Вона є основою поділу людей на раси. У людей білої раси є вона жовтаво-біла, з рожевим відтінком. Інші відтінки — це жовтий, червоний, бронзовий, сірий аж до гебанового у муринів. Ця барва залежна від кількості шкірного чорного барвника, званого меланіном. У шкірі європейців його мало, тому й вона майже біла, — навпаки у муринів. Чим більше меланіну в шкірі, тим вона темніша. Від збільшення кількості меланіну залежить і бронзовий колір шкіри, коли вона опалена літом, бо саме сонце зміцнює витворювання цього барвника у шкірі. Рожевий відтінок шкіри у дітей та нижніх тілах жінок береться з того, що у них звичайно тонкий нашкірень і крізь нього пересвічує рожево багато ніжних, маленьких кровоносних судин. Синьо-червоне забарвлення шкіри повстає, коли шкіра виставлена на довше діяння сонця, вітру, холоду, — як це буває нпр у сидух, візників, моряків і т. п.

Неоднакова краска шкіри і у тих місцях, що постійно прикриті одіжжю. В білої раси є дуже сильно забарвлені грудні бородавки, крім того сильніше ніж інші місця тіла забарвлені пахи, пахвини, околиця полових органів та випростні сторони рук і ніг. Шкіра мужчин звичайно є темніша, ніж шкіра жінок; також шкіра старших людей має більше в собі барвника-меланіну.

Рисунок шкіри.

Шкіра на поверхні не є всюди гладка та рівна; на ній бачимо борозди і фалди. Вони бувають або незмінні, тривкі (нпр. борозда, що йде по обох сторонах від носа до кутків уст, борозда пониже долішньої губи), — або змінні, тимчасові, що бувають нпр. на чолі і лиці підчас сміху, плачу, говорення). Зчасом ці тимчасові фалди шкіри утриваються і повстають зморшки.

Сама шкіра має характеристичний рисунок. Вона поділена маленькими рівничками на маленькі поля різних форм (квадрати, ромби, трикутники). Ці поля спричинює нерівність властивої лучнотканної шкіри, яку не можна вирівняти нашкірем. Дуже характеристичні для поодиноких людей є борозди на долонях, що повстають при праці м'язів руки. З їх укладу саме ворожать долю циганки; вони дійсно вказують у поодиноких людей великі ріжниці. Також рисунок фалд шкіри на пальцях є дуже індивідуальний для поодиноких людей, що й використовують у "актильографії", науці, яка дає змогу розпізнати людину на основі відтінку її пальців, як також у криміналістиці.

Праця і значіння шкіри.

Людська шкіра незвичайно працюючий орган. Її зроговатіла поволока хоронить вражливі, глибші ткани тіла перед шкідливим діянням атмосфери, гаряча, холоду, шкідливих хемічних чинників (отрути, кваси, основи), перед заразнями недуг тощо.

Завдяки нашій шкірі можемо знести і жар підвішного сонця і північні морози. Коли наверх за гаряче, то шкіра випромінює надмір тепла організму і обнижує при допомозі почення температуру поверхні тіла; колиж на дворі холодно, то шкірні посудини звужуються і через них переходить мало крові і внаслідок того тепло тіла не витікає наверх.

Залози нашої шкіри виділяють піт в кількості 800—1.000 гр. на добу; в ньому багато непотрібних, а то й отруйливих для організму хемічних субстанцій, як нпр. мочник, товщеві кислоти, мінеральні соли, деякі заживані ліки тощо.

Лосеві залози виділяють на поверхню тіла лій, що грає ролю пасти для нашої шкіри.

Може найважливіша праця шкіри — це її праця чуттєва. В ній є поміщені нервні закінчення, що передають вражіння дотику, болю, теплоти, зима, умісцевлення.

Спеціально деякі частини шкіри є багато унервлені (кінці пальців, полові органи).

В порівнанні з іншими шкірами людська шкіра є дуже еластична і сильна, тому не диво, що давніше деякі людодські народи в Африці уживали шкіри пожертих ворогів на бубни.

Також час до часу і в нас уживають людської шкіри до незвичайних цілей. Спеціально у середовіччі часто зустрічаємось з такими макарбичними помислами, як нпр. оправа книжок в людську шкіру.

Б. Г.—й.

Курильських островів до Каліфорнії. Експедиція подорожуватиме по Тихому океані цілих два роки і вона буде досліджувати дно, води і поверхню цього водозбору. Як відомо, в Тихім океані є дуже глибокі місця, що доходять до 10 тис. метрів. Їх багато коло Філіппінських островів; з певністю ті глибини скривають у своїх темрявах багато таємниць. Експедиція совітських учених буде під проводом П. Шмідта, брата знаного полярного дослідника

МАЛПИ НА ГІБРАЛЬТАРІ.

Входу до Середземного моря з Атлантичного океану стереже могутня англійська твердиня Гібральтар, що лежить на півострові тої самої назви. Сам півострів це велика громада скель з малою кількістю рослинності. Здавна жили там малпи на волі. Є це єдине місце, де живуть малпи на волі. Оповідують, що коли англійці обняли в 1704 р. владу над півостровом — то на тім півострові знаходилося коло тисячі малп. В тім часі серед забобонних мешканців Гібральтару повстала легенда, що британська влада над півостровом триватиме так довго, як довго житимуть тут малпи. Англійці знають про ту легенду і тому вони стараються, щоб малпи не вигинули, бо це моглоб ослабити віру туземців в англійську владу.

Однак малп тепер на Гібральтарі дуже мало. В 1931 р. було всього кілька штук, тому туземні еспанці зачали говорити, що незадовго буде край англійському пануванню; деякі пробували навіть викликати з тієї причини протиянглійські заворушення.

Тоді англійська влада Гібральтару спроводила з Африки коло 50 таких самих малп, пустила їх на волю і тим робом переконала своїх забобонних підданих про тривалість своєї влади.

Вживайте

ДО ПЕЧИВА

лише доброї якості дріжджевого порошку до печива, ванілі невого цукру, суниного цукру, малинового, ананасового то цитринового

Кооперативи „ПЛАСТ“

І В КАРТОПЛІ Є ВІТАМІНИ.

Ще донедавна вважали картоплю за страву, в якій є дуже мало вітамінів. Однак найновіші дослідні, як це подає німецький „Біохемічний Часопис“, вказали, що в картоплі є значна кількість вітаміну „Ц“, що хоронить організм від шкорбуту і скурін'я ясел та зубів. Однак багато цієї вітаміни в картоплі нищиться при варенні. Коли хто хоче зберегти всю кількість віт. „Ц“, то треба варити картоплю під покривкою, а не отверто; також не треба картоплі варити в солений воді, а посолити щойно при кінці варення. Таким робом можна охоронити цінну віт. „Ц“ від знищення. А тому, що вітаміни тепер дуже модні, треба для добайливості здоров'я варити картоплю на підставі згаданого припису, щоб добути з неї животоносіні соки.

НЕЗВИЧАЙНА РИБА В БАЛТИКУ.

Рибалки з Гелю повідомляють, що у водах північного заливу появилися в останніх днях цілків риби, котрих звичайно там майже нема. Є це т. зв. там „квали“ (зоварес віларус). Є вони рибами живородними, що живуть головно в теплих морях. На Балтійським морі появилися вони вже раз в більшій кількості в 1925 році в данцігській залив.

ТЕКСТИЛЬНА ГУРТІВНЯ

порушає всілякі сукольні матеріали, що входять в обсяг бавовняних толярів в найліпших бельєвських фабрик на мужські і жіночі одяги. Найнижчі ціни.

Ф. ма Шимон Бляйх

Львів, вул. Казимира Великого 7.

608

Тел. 250-96.

9—10

Тихий Океан — незнана країна.

В нинішніх часах уже небагато на землі просторів, що їх ще не прослідилася людина. До таких не зовсім просліджених просторів нашої землі належить найбільше зборище вод нашої землі, Тихий океан. Це безкрає море займає аж 46 прц. поверхні всіх морей світа. Острови Тихого океану займають всього малу частину його поверхні, тому можна цей океан назвати справжньою „водною пустинною“. Цей океан ще повний загадок. І так ще є загадкою, де і яким способом родяться на тім морі страшні бурі, повітряні струї, що мають вплив на клімат і погоду сусідніх континентів, — не знаємо ще багато про закони, що правлять рухами вод цього несамовитого великого водозбору. Також дуже мало знаємо про скарби Пацифіку, бо

всього знаних є лише кілька теренів ловлі перел та риболовлі, зате не знаємо нпр. де є житла китів, що часто появляються на водах Пацифіку.

Тому й не диво, що держави положені над Пацифіком стараються його прослідити та використати його рибні засоби та скарби його дна (перли, корали). В останніх часах на Тихий океан звернули увагу і Совіти, що зреклись уже Балтійського моря і задумали перенести свої морські сили над Тихий океан. Тому, щоб прослідити можливості Тихого океану — Совіти приготували велику наукову виправу у 1939 році, що матиме за задачу прослідити скарби, багатства та можливості Тихого океану на цілім його просторі від Камчатки до Філіппін, від

Нова пророчица в Лъос Анджелъос.

Мешканці однієї місцевості к. Любека рішаванувати оригінальним способом пам'яті втрачених у світовій війні: на просторі шістьох гріз має повстати докладно скопійований відок фронтів великої війни.

Отся анодівка
ДАЙМОН
є знана з довгої
животности

СТУДЕНТСЬКІ СПРАВИ.

СТУДІ У ВИСОКИХ ТЕХНІЧНИХ ШКОЛАХ В ДАНЦІГУ.

Подаємо до відома, що на основі розпорядку німецького міністра освіти змінено організацію академічного року в усіх німецьких високих технічних школах. Ця реорганізація полягає в тому, що академічний рік буде відтепер починатися в літньому семестрі, а не в зимовому, як було досі. Щоб цю реорганізацію перевести без втрати часу для тих, що вже студіюють, введено цього року винятково ще один семестер, т. зв. „Цвішенсеместер“, що триває від 1. X. до 22. XII. Зимовий семестер зачнеється з огляду на „Цвішенсеместер“ 6 I. і буде тривати до 31. III. 1938. р., а літній зачнеється вже нормально з початком квітня. Зазначуємо, що вписи будуть цього року лише на т. зв. „Цвішенсеместер“. В зимовому семестрі вписів не буде. Вписи тривають до 1. X. 1937.

Данцігська політехніка обіймає такі факультети і виділи:

Факультет I: а) духове знання (Гайстес-вісеншафт) (філософія, психологія, педагогія, економія, історія, географія, мови.); б) математика і фізика; в) хемія; г) агрономія.

Факультет II: а) архітектура; б) будівельна інженірія.

Факультет III: а) машиновий; електротехнічний; в) будова кораблів; г) будова корабельних машин; д) корабельна електротехніка; е) будова літаків.

Мечислав Залєський
Львів, пл. Марійська 10
Телефоні 200-53

ПОРУЧАЄ:

**Жіночі і мужеські
ОДЯГИ**
та великий вибір матеріалів
вовняних, шовкових і полотен

УМОВИНИ ПРИНЯТТЯ ДО ВТШ В ДАНЦІГУ.

До впису потрібні: 1) Матуральне свідоцтво восьмикласової гімназії всіх типів в оригіналі та легалізований переклад на нім. мову. 2) Свідоцтво моральности, подтвержене цивільним або парохіальним урядом в оригіналі і легалізований переклад на нім. мову. 3) Курікулум віте (Лєбенслявф) у нім. мові. 4) Посвідка з відбитої бітимісячної безперервної практики у фабриці машин та денник праці (Арбайтсбук) у нім. мові, якщо патент хотів би вписатися на якийнебудь виділ III. факультету.

Вступних іспитів нема. Свідоцтва гімназій: „Рідної Школи“ та Малої Семинарії признають також. Перекладами документів на німецьку мову може зайнятися „Основа“ за попереднім надісланням 5 зол. на зв'язані з цим видатки. За оплатою 3 зол. висилає „Основа“ зшитки на „Арбайтсбук“.

Оплати: Вписове для факультету I і II. 35 глд. (на хемі + 20 глд. за місце в Ляборат.), для фак III. 45 гульденів. Семестральна такса 450 гульденів. Почавши від 3-го семестра можна дістати знижку оплат до 250 глд. семестрально на основі доброго поступу в навч. Пересічні кошти

прожитку в Данцігу 80—100 глд. місячно. (1 гульден = 1 зол.).

Гроші можна посилати з краю через Польський Банк у Варшаві та його філії в краю, або через Дойче Банк унд Дісконтотезельшафт, Філіяле Данціг, ПКО Познань ч. 210.069 і на це не треба мати ніякого спеціального дозволу з огляду на девізові обмеження. Є ще й інші можливості легальної пересилки грошей з краю. Одноразово на місяць можна дістати або привезти зі собою суму не більшу від 500 зол.

На візд до Данцігу треба мати документ тожності („довуд особісти“) із зазначенням громадянства, яке потверджує старство.

Членом Союзу Українських Студентів Техніків може стати кожний студент-українець, що предложить опінію щодо своєї особи, виставлену краєвим студентським культурно-освітнім або спортовим товариством.

Данцігська політехніка стоїть на високому науковому рівні, її дипломи всюди загально цінні. Поручаємо товаришкам виділи I. факультету й архітектуру.

По ближчі інформації просимо звертатися на адресу: Verein Ukrainischer Studenten „Основа“ Danzig-Langfuhr, Technische Hochschule. Просимо долучити поштово марку на відповідь. (Почтова тарифа така сама, як у краю.)

Знак ох. онний

**ЧАЙ
ПРИВЕС**

Сильно запашиный
Дуже видатний

**ПІД ГАРАНТІЄЮ
ПРИРОДНИЙ
НЕ ПЕРФУМОВАНИЙ**

НОВИЙ ВИДІЛ Т-ВА „ОСНОВА“.

Повідомляємо, що на Загальних Зборах Союзу Українських Студентів Техніків „Основа“ в Данцігу вибрано дня 11. ц. м. Виділ Т-ва на літній семестер у такому складі: Ярослав Романяк — голова, Євген Хамула — заступник голови і справник, Зеновій Федунік — скарбник, Роман Стахів — заст. вид., Роман Плакида — пресовий референт.

ЗА ВИДІЛ СОЮЗУ:

Ярослав Романяк,
голова.

Євген Хамула,
заст. голови і справник.

НОВИНКИ.

— Тому, що Велика Пятниця — це урочисте свято, а у Велику Суботу декуди по містах уже правиться вечір Воскресна Утрєня — нинішнє число „Діла“ вже останнє перед Великодніми Святами. Через те датуємо його подвійною датою. Чергове число (святоче) по'явиться у п'ятницю 30-го ц. м. вранці, з датою: субота 1. травня, так, що всі Читачі дістануть його до рук перед самими Святами. Число матиме 32 сторінки друку.

— Найкращі лиси, пелеринки виконує і поручає Ю. Глушевський, пл. Капітульна ч. 3., тел. 254-46. Приймаю футрз літом до переходування.

— Пемо тільки лімонядку і воду содову „Здоровля“, бо це найліпший і найздоровіший виріб.

— Найкращі великодні листівки для святочних побажань С. Гординського та інші дістанете **ТІЛЬКИ** в Союзному Базарі, Львів, Руська 20.

— Купуємо шкірку помаранчеву — склади „Народної Торговлі“ у Львові і фабрика „Продукція“, Павлінів 16 — тільки в чвертках і з палестинських помаранч.

В ЧАСІ КРИЗИ ЗНИЖКА ЦІН

ЗНАМЕНИТИХ ПИВ АРХИМ. БРОВАРУ У ЖИВЦІ, що через те стали найліпшим і найдешевшим нап'итком. Жадайте пив

Здруй Живецькі, Марцове, Портер і Але

Звертаємо увагу Вп. Консументам на нові гігієнічні й практичні, наполеві закисненія пива („Алька“) що містять у собі повної рів літри пива.

Можна дістати в усіх рестораних льокалях і торговлях делікатесів. Заступництво у Львові:

„Здруй Живецькі“, вул. Косцюшка 24, тел. 207-10 і 213-29.

— Усіх Старо-Хатників К! „Чорноморе“ прошу подати свої адреси. — Інок. Богдан Окниш, Львів, На Бляках 26, м. 12.

— „Солодкий Базар“ влаштовує, як щороку, Старшина Кружка ім. Г. Барвінок в Велику

ПОРУЧАЄ НАЙДЕШЕВШЕ
християнська фірма
НОВИЙ ДІМ ТЕКСТИЛЬНИЙ

Львів, вул. Академічна 14.

П'ятницю, 30. 4. ц. р. в школі при вул. Мохнатського 12. Звертаємося із покликом до наших бувших учениць, родичів, членів і прихильників Кружка, щоби жертвували: торти, печиво, м'ясо, або грошеві датки на цю імпрезу. Пані дому подбають, щоби на кожному столі знайшлися вироби, закуплені на потреби Р. Ш.: печиво, солодоші, гуцульська писаника, або картка із святочним привітом. Початок Базару в 10. год. рано. — Старшина Кружка — Замкнені р'колекції для студентів. Найвідповіднішою нагодою для поглиблення внутрішнього життя є строгі (замкнені) реколекції, бо самота і скуплення це найкраща школа мудрости. Цього року відбудуться такі реколекції для академічної мужеської молоді в днях 15—18 травня (підчас лат. Зелених Свят). Інформації та зголошення щоденно від 18—19 год. у Секретаріаті Т-ва „Обнова“, Львів, вул. Коперника 36 (під вежою).

НОВІСТІ

Порцеляну з вишивкою

Сервіси столові, до білої кави, до чорної кави, гарнітури до тіст, філіжанки, горнятка, тарелі і т. д.), яку запровадила в продаж **Ф-МА КЕРАМІКА** продають також склади

„НАРОДНОЇ ТОРГОВЛІ“

Станіславів, Перемишль, Тернопіль, Дрогобич, Коломия, Стрий, Снятин, Самбір, Рогатин, Броди; Броди; Сянік, Городенка, Борщів, Золочів, Збараж, Косів; Мостиська, Сокаль, Турна, Луцьк, Оліна, Володимир; Борислав.

На бажання висилаємо багато ілюстрований ціник.

КЕРАМІКА ПІД УПР. О. ОНИСЬКА
Львів, вул. Галицька 5.

669 3—3

— Ювілей проф. д-ра О. Колесси. В неділю 25. квітня у великій аудиторії філ. факультету Карлового університету в Празі відбулася святоче академія для вшанування 70 літ народження ректора Українського Університету в Празі проф. д-ра О. Колесси. Свято відчинив проф. д-р І. Горбачевський, витаючи ювілята, представників установ та гостей. Далі проф. д-р С. Смольський згадав кілька важніших моментів в житті ювілята, підкреслюючи заслуги у заснуванні університету, та побажав ювілятові ще довгі роки стояти на чолі нашого, покищо єдиного університету. Проф. Л. Білецький широко подав огляд наукової, літературної та громадської праці ювілята. Врочисту хвилину створило передання проф. О. Мицюком ювілятові від правничого факультету диплому на доктора прав: honoris causa. Далі почалися безконечні привіти: проф. Рибка від Т-ва Приятелів Українського Університету; проф. д-р Тіхій від Т-ва слов'янського мовознавства; проф. Шелухін від університету; п. Захарко від білоруського народу; п. Кричко від закарпатських студентів; проф. Мартос від спілки професорів Господарської Академії в Подєбрадах і багато ін. Вкінці проф. Горбачевський відчитав привіти: від предсідника парл. Маліпетра, різних міністрів, наукових і громадських установ з Європи. Було багато привітів і від наших установ у краю і за кордоном. Після всіх привітів ювілят у зворушливих словах дякував всім та обіцяв решту сил своїх віддати для справи університету.

— Болгарська молодь у Львові. В середу приїхало з Болгарії до Львова 110 учнів і учениць з 56 вчителями і вчительками. Оглянувши Львів, поїдуть до Дрогобича і Борислава, опісля до Варшави.

ЛІКАР СТОМАТОЛОГ

Карло Густав ШТАПП

Б. ЛІКАР КЛІНІКИ У ВІДНІ

ОРДИНАС В НЕДУГАХ ЗУБІВ І УСТНОЇ ЯМІ.

вул. Академічна ч. 26. Тел. 211-21.

Пересейтисвання Рентгеном. Робітня Рентгенологічна і Дентистично-технічна.

— Архирейську Службу Божу у Світлий празник Христового Воскресіння в неділю 2. травня ц. р. відправити в церкві Успення Пр. Д. Марії Преосв. Никита в асисті духовенства в год. 10-й передполуднем, а не, як було подано помилково в год. 12-й вполудне.

— На карти Р. Ш., що зів'язують від алкогольних напиків з нагоди Великодніх Свят, зложили далі отсі Вп. Громадяни: 5 зол.: дир. Іван Филипович; 3 зол.: дир. Петро Постолук; по 2 зол.: д-р Мирон Коноваленко, д-р Роман Кристальський, проф. Володимир Гусак, Гебус, проф. Павло Сиротюк, д-р Любомир Макарушка, Тарнавський Осип, д-р Г.; по 1 зол.: Володимир Онуфрик, Осип Микитович і Л. — Хто черговий?

— Українські авдіції в радіо. В суботу 1. травня ц. р. львівська радіостанція передасть кілька українських авдіцій. В год. 24.00—0.10 Промова Митрополита Андрея Шептицького. В год. 0.10—1.45 Обхід і Воскресна Утриня в Володзької Церкви у Львові. В год. 1.45—2.00 Відчит в українській мові.

— Будинок суспільної забезпечальні у Львові. В останньому часі запало рішення у справі будови великого центрального будинку для львівської забезпечальні, що міститься досі в різних місцях. Будинок стане при вул. Зелений ч. 12.

— Цегла подорожжю. При інтервенції урядових чинників дійшло у Львові до поладання довготривалого спору між власниками цеголень і робітниками. Підписано збірну угоду, що признає робітникам 12 проц. підвищення зарплат. Наслідком того подорожжю цегла, що була досі дешевіша, ніж в інших містах. Тисячка т. зв. вишневої цегли коштуватиме тепер 47.50 зол. замість 46 зол. а т. зв. андрової 49 зол. замість 47.50 зол.

— Заборона оснувати читальню. Повітове староство в Ліську заборонило оснувати читальню „Просвіти“ в Суковаті, пов. Балигород. За причину подано, що мовляв у селі є крім українців і старорусини, що взаємно поборюють себе, тому евентуальне оснування читальні могло би потягнути активну реакцію зі сторони старорусинів.

УКРАЇНСЬКА

3356 34—100

СТОЛЯРСЬКА РОБІТНЯ

АЛ. КУШИКА

Львів, вул. Скарбівська ч. 28.

— Великі зловживання при матурі. До Львова приїхав делегат міністерства освіти, щоби познайомитися з голосною матуральною сферою, і відбув конференцію зі шкільним куратором Гадомським і представниками поліційної та судової влади. На конференції рішено оголошити офіційний комунікат в цій справі. Зачувати, що письмenna матура в п'ятих львівських гімназіях, в яких вже відбулася 19. ц. м., буде уневажнена. Є це гімназі: II, V, IX, і XII. та приватна дівоча (жидівська) гімназія Камерлінгової. У зв'язку з львівською матуральною аферою переврано іспит зрілості в польських гімназіях у Коломиї, Городенці і Снятині. З доручення міністерства освіти видала львівська кураторія телефонічно доручення усім гімназіям, щоби стримали або перервали устні іспити зрілості там, де вони вже почалися. Це доручення видала кураторія тому, що слідство у справі афери ще не закінчене. Поки що не відомо, коли продовжатимуть далі іспити зрілості і чи не уневажнять уже зложених іспитів в поодиноких школах або чи евентуально поодинокі ученики не будуть змушені вдруге складати іспити зрілості. В кожному випадку розпорядок кураторії схвалював страшенно збітурієнтів, які вже мали за собою письмennу мaturу.

— Митрополит Денис занедужав. Пишуть нам з Варшави: Митрополит Денис від тижня вже не покидає постелі. Причина — простуда. Біля хворого постійно перебуває лікар.

„Залізна Гвардія“ перед судом.

Перед воєним судом у Бухаресті покінчився процес проти членів румунської „Залізної Гвардії“, що виконали замах на бувшого вождя тої організації, Михайла Теляску, закидаючи йому зраду. На процесі виявилось, що „Залізна Гвардія“ приготувала замах на міністра Titu-

леску. Оборонці так гостро атакували предсідника трибуналу, що він усунув їх усіх зі салі роз. прав та виключив зі спису оборонців.

8-ох членів „Залізної Гвардії“ засудили на беззачинцеву в'язницю, 2-ох на 10 літ в'язниці.

Поклади вугля на Буковині.

БУКАРЕШТ, 28. 4. ПАТ. У румунській пресі появилася вістка, що на Буковині відкрили поклади вугля. Вже почалися праці над використанням тих покладів і вони втішаються підтримкою промислових кол, бо принесуть користь не

лише господарському життю та промислові Румунії в найближчому часі, а матимуть теж велике значіння на будуче, бо Румунія не мусітиме привозити закордонний вугіль.

Великий Театр	Щодня „Подвійна Бухгальтерія“ з Адольфом Димшою.	Великий Театр
------------------	---	------------------

— Будова громадської дороги. Громада Мокротин рішила побудувати біту громадську дорогу до Жовкви 8 км. завдовжки чинить її в натурі (шарварки). Робота потребає 3 роки. Громада дістане субвенцію з повітового виділу на закупку матеріалів.

— Посвячення нового костела відбулося у Стратині рогатинського повіту при уязі станиславського воєводи ген. Паславського, повітового староости Янецького, посла Киченушича, гр. Ст. Красіцького й ін. Костел побудували заходом місцевого комітету під проводом гр. Красіцького.

— Арештування у Дрогобичі. У зв'язку з великими зловживаннями в дрогобицькому скарбовому уряді арештовано досі урядовців: Меч. Бардського, Мих. Сольського і Мих. Ярему. Цей останній був вже близький емеритури.

— Львівська хроніка. При вул. Романовича завалився старий мур на просторі 5 метрів, причому три прохідні особи тяжко потовклися. — На залізничному шляху біля Жерсенківки дістався під колеса поспішного поїзду 34-літній робітник зі Львова Франц Бурич і згинув на місці.

— Красна хроніка. У Сморгі стрийського повіту знайшли біля польсько-чеського пограниччя тіло коло 40-літньої жінки в повному розкладі. Є здогад, що вона перекрадалася з чехословацького боку і з невідомої причини померла. — У Бучалах біля Комарна відбували паровий тартак гр. Ляничкоронських, що згорів минулого року. Вже на днях дістане працю в тартаку яких 30 робітників. — Коло села Птича пов. Дубно селянин Дмитро Радківський скрився перед дощем під дерево, в яке відарив грім і вбив його.

— Припинення агенції Прес. На основі рішення варшавського окружного суду припинено видавництво бюлетенів агенції Прес у Варшаві. Суд ствердив, що діяльність цієї агенції буда суперечна з інтересами держави, бо фальшизо освітлювала її внутрішню й заграничну політику.

— Протижидівські демонстрації були в Головній Торговельній Школі у Варшаві. Частина студентів кидала димні свічки й закидала студентів жидів гнилими яйцями. Те саме було в Головній Школі Сільського Господарства. Ексцеси перенеслися на вулиці.

— Перед військовим судом у Чернівцях відбулася розправа проти Івана Григоровича, редактора „Самостійності“, за поміщення цензурованих статей. Вислід процесу невідомий.

— Дня 26. квітня 1937. р. відбулося в центральній П. К. О. у Варшаві 33-те з черги льосування книжечок на преміювані ошадностеві вклади Серії II-ої По зол. 1,000 дістануть власники таких книжечок: 51291, 51620, 53912, 53943, 53951, 54313, 54423, 54739, 54901, 55273, 55849, 56511, 56810, 56913, 57245, 57849, 58150, 58555, 59065, 59559, 59695, 60141, 61447, 61501, 61779, 61934, 62617, 64393, 65290, 65399, 66759, 67878, 72460, 73791, 73946, 74498, 75041, 77496, 77950, 79714, 79895, 81618, 82251, 85421, 88639, 91902, 92063, 92113, 92505, 92543, 95637, 96501, 98433, 98821, 99543, 99622, 99732, 100443, 101593, 101869, 103729, 104166, 104277, 104700, 104711, 109320, 109395, 112403, 113617, 113717, 114060, 114240, 114660, 114871, 115354, 116325, 117239.

— УВАГА! Звертаємо увагу наших Читачів на оголошення „Даром на пробу“ поміщене в нинішнім числі нашого часопису, бо кожний з Читачів у заміну за це оголошення може дістати даром знаменитий ніж до голення „Гром Екстрз Тонкий“.

Закладайте кружки і Філії „Відродження“!

Останні вісти.

ЗМІНИ НА СТАНОВИЩАХ АМБАСАДОРІВ.

ТОКІО, 28. 4. ПАТ. Директор у міністерстві закордонних справ Амаз, дотеперішній шеф пресового бюра призначений послом при швейцарським уряді. Його наслідником буде дотеперішній генеральний консуль у Шангаї Кавзі. Шефом східно-азійського бюра призначений дотеперішній посол в Сіамі Іші, а його становище займе дотеперішній генеральний консуль у Сіанею Мурай. Японський амбасадор у Китаю Кавагоє виїхав до Токіо, де відбуде нараду з японським міністром закордонних справ і поінформує його про становище накинського уряду і китайських політичних кол до Японії. Добре поінформовані кола запевняють, що амб. Кавагоє не вернеться уже на своє становище.

УСПІШНИЙ НАСТУП НАЦІОНАЛЬНИХ ВІЙСЬК

ВІТОРІЯ, 28. 4. ПАТ. Алас повідомляє, що наступ національних військ на біскайським фронті увійшов у нову фазу. Гірські бої вже скінчилися і до голосу дійшли вже змоторизовані частини, щоб звільнити втомлені боєм передісторії. Національні війська взяли до неволі в останніх боях кілька тисяч полонених і зайняли цілий ряд місцевостей. Всі дороги в околицях Маркіни переповнені утікачами. За національними військами ідуть вантажні самоколи з харчами для населення. Комунікат національних військ повідомляє, що національні війська не допустили до концентрації червоних військ на арагонським фронті недалеко Санга Барбара.

ПРИЗД МІН. ЧІЯНО ДО ТІРАНИ.

ТІРАНА, 28. 4. ПАТ. Італійський міністр закордонних справ гр. Чіано прилетів нині в год. 10.45 на великим 4-моторовим літаку на леговище в Тірані. Італійського міністра привітав амбанський прем. Кота, міністр закордонних справ Лібогова та інші члени уряду і представники цивільної і військової влади. Мін. Чіано замешкав у палаті міністра закордонних справ.

ПІСЛЯ ВБИВСТВА ІНГРІДИ ВІНГРІН.

ВІДЕНЬ, 28. 4. ПАТ. Із зізнань убивників Інгріди Вінгрін виходить, що напасники, коли їм не вдалося спинити авта, вискочили на ступінь. Перший до Інгріди Вінгрін стріляв Шлегель і поцілів її у плечі, коли вона не випускала убивників до авта. Два другі стріли віддав убивник із близька в голову жертви, хоч вона просила дарувати їй життя. Опісля убивники втекли в ліс, полишаючи олоporожнену залізку, в якій не було вартісних річей. Торбинки з дорожньою скарбінкою бандити не запримітили. Вбивники впевняють, що злочину допустилися під впливом кримінальних фільм.

НАПАД НА СУДДЮ.

НЮ ЙОРК, 28. 4. ПАТ. Низку сенсационних злочинів в останніх днях збільшила кривавий напад на суддю міського суду в Нью Йорку О'Кейла. У хвилині, коли суддя ждав на автобус на перестанку, підбіг до нього невідомий мужчина перевернув його на землю і ранив його ліві кінжалом у плечі. Напасник забрав тенку судді О'Кейла і пропав в юрбі. Поліція здогадується, що це злочинці хотіли пімститися на судді і при цій нагоді забрали дуже важкі судові документи.

НАПАД БОЛЬШЕВИЦЬКИХ КІННОТЧИКІВ.

Японська преса пише, що дня 25. ц. м. відділ зложений з 20 большевицьких кіннотчиків перейхав манджурський кордон Ню-Чін-Шан і звів бій з манджурським відділом. Большевицька агенція Тасс заперечує ці вістки.

ГНУТІ МЕБЛІ БЮРОВІ, ГОРОДОВІ

Комплетна обстановка бюр і пансіонів.

Великий вибір. — Ціни фабричні.

Коневич ЛЬВІВ, БАТОРІЯ 12.
Тел. 276—00.

Спорт.

СВЯТОЧНА СПОРТОВА АТРАКЦІЯ У ЛЬВОВІ.

В понеділок, 8. V, на другий день Великодніх свят, приїждже до Львова перемиський «Сніг», який розіграє аматери в «Україно», «Сніг», як уже підмітила давніше спортова преса, це революційна дружина, яка за 4 роки від скромної Ц.-класової дружини гірського села Вовче вибилася на одну з найсильніших українських дружин краю та на найсильнішу сьогодні дружину Перемиська. Та не такий великий для нас аванс дружини на шаблях спортової сражки, як важна радше його велика національно-виховна праця, яку виконує в Перемислі. Найважливішим завданням є організа-

ція робітничої та ремісничої молоді у своїх рядах, яка давніше тонула в чужих дружинах.

Під цю пору на годовишній плин праці височується будова власного спортового, одинокого українського стадіону в Перемислі. Цієї праці покищо «Сніг» не припиняє, але через брак грошей може припинити, бо ні запас, ні віддання для цієї справи віділових, ні посвяти графі, які іноді на своїм чорнім хлібі їдуть на провінцію, щоб тільки якнайбільше заощадити грошей на будову площі, не встигши аріоновати потреб, яких вимагає виконання такого важкого діла.

Виділ С. Т. «Україна», розумючи значення власного гриша для молоді, допомагає «Снігові» таким чином, що грає зовсім безкорисно товариські змагання на отсю пілля. Ця імпреза заповідається дуже цікаво, бо обі найкращі українські дружини Галичини — на зеленій муралі саванті і грізні суперники.

Сподіємося, що українське громадянство не тільки Львова, але й периферій масово зявиться на цих цікавих змаганнях. Обі дружини виступлять у найсильніших складах, а ціл імпреза — будова українського стадіону в Перемислі й низькі ціни місць отягнуть певно на грише Чорних усіх, навіть і тих, що ще досі не цікавилися ні спортом ні змаганнями.

ТАК

несподівано може зникнути кожний напастір. Кожний мусить собі у танім випадку запам'ятати просту раду:

Возьми попросту

ASPIRIN

Продукт довіря.

Препарат вироблюваний у краю.

Нові книжки й журнали.

Д-р Євген Грицак; ПЕРШИЙ АЛЬМАНАХ ПЕРЕМИСЬКИХ БОГОСЛОВІВ. Перемиськ 1937, стор. 44. 8.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Мол. Театр «Заграва» під арт. пров. В. Блавацького.

СТАРІЯ САМВІР.

2. V. Муравлі.

3. V. Тарас Шевченко.

4. V. Прем'єра «Трафля пані генералової».

ДОВРОМИЛЬ:

5. V. Тарас Шевченко.

6. V. Камо грядеши? Вісниця і Лігія.

7. V. Камо грядеши? Смерть Героя.

8. V. Муравлі.

9. V. Трафля пані генералової.

3 Добромилі театр завітять до Перемиська.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича

ЧОРТІВ:

2. V. Довбуш (Чорногора в огні).

3. V. Шалапут.

4. V. Віл.

ВІЛА:

8. V. поплуднівка — Довбуш.

На днях прем'єра: комедія на 3 дії Арнольда і Баха п. а. «Під куратором». 8 Чорткова Іде театр до Копичинців.

Великий Театр:

Четвер, 29. IV. год. 7.30 веч. «Подвійна бухгалтерія» з Адольфом Димшою.

П'ятниця, 30. IV. год. 7.30 веч. «Подвійна бухгалтерія» з Адольфом Димшою.

Субота, 1. V. год. 7.30 веч. «Подвійна бухгалтерія» з Адольфом Димшою.

Неділя, 2. V. год. 8.30 попол. ціни найнижчі «Мадам Сан Жан»; год. 7.30 веч. «Подвійна бухгалтерія» з Адольфом Димшою.

БЕЗКОНКУРЕНЦІЙНО!

«Charmes» — натові РЕФОРМИ 3-55

«Milanes» — тривалі 1-85

«ДІМ ВОЛІЧКИ» 4-?

Львів, Сикстуська 2 (побіч брами)

КІНА.

АПОЛЬО: «На отрічу волі. 1830 рік».

АТЛІАНТИК: «Легіа запрошаних».

ВАНДА: «Китайськ моря», «Королівський двірник».

ГРАЖИНА: «Буде краще» з Тоньком і Шепком.

ЕВРОПА: «Теодора робить кар'єру».

КАСІНО: «Паші серія».

КОПЕРНИК: «Шлях до слави» з Фр. Марчом.

МАРУСЕНЬКА: «Шлях до слави» з Фр. Марчом.

МЕТРО: «Втеча», «Золото».

МІРАЖ: «Черний орад».

МУЗА: «Ромео та Джульєта».

ПАЛІАС: «Клюб жінок».

ПАКО: «Англіа Адлера».

ПАКС: «Авдієнція в Імлі» з Мартою Есерт.

РАЙ: «Ала, це не лижів!»

СВІТ: «Додик і Зузана» комедія, «Останні дні Помпеї».

СТИЛІВЕ: «Не вір мужичині» і ревія.

ТОН: «Непереможний Віл» із Гейрі Купером.

УТІХА: «Герой» з Волесом Бірі і ревія.

ХІМЕРА: «Москва-Шангай» з Полею Негрі.

ФОТОПЛАСТИКОН.

(пл. Мрійська 5.1)

«Балі».

Оголошуйтеся в найстаршій укв. щоденнику «ДІЛО» 1

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Четвер, 29. квітня 1937.

БЕРЛІН (357) 18.00 Розр. концерт, 19.15 Орг. музика, ВІЛГОРОД (437) 21.00 Хор. ВУДАПЕШТ (550) 12.05 Орх. концерт, 13.30 Сальон. музика, 18.40, 19.00 Циг. музика, 20.10 Спіл, ВІДЕНЬ (507) 15.15 Для дітей, 17.05 Жш. хор, 19.35, 20.00 Вок.-муз. концерт, ДАВТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Класичні сонати на форт., 20.10 Весела весільна музика, КОШІЦІ (259) 13.30, 18.00 Для Закарпаття, МІЛІАНО (369) 17.15 Солісти, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 Вечір опер, МІНХЕН (405) 15.00 Для дітей, 16.30 Камер. музика, 20.10 21.00 Муз.-вок. вечір, ПРАГА (470) 17.15 Рум. пісні, РАДІО ПАРІ (1648) 16.30, 19.45 20.15 Спіл, 20.30 Камер. музика, спіл, РІМ (421) 17.15, 22.45 Танк. музика, 20.40 Розр. музика, 22.15 Комедія.

П'ятниця, 30. квітня 1937.

БЕРЛІН (357) 14.15 Розр. музика, 17.00 Віол. соната Фідлера, 19.20 Фін. пісні, Ельмгрен-Гейнонен сопран, 20.10, 21.00 «Коло щастя» вес. вечір, музика, спіл, ВІЛГОРОД (437) 19.40, 20.00, 22.20 Церк. хор, ВУДАПЕШТ (550) 17.30, 18.00 Циг. музика, 19.30, 20.00, 21.00, 22.00 «Любовний лист» ком. оп. гр. Ештергазі, «Ліанотрета» пантоміма Лисельо Ліята ВІДЕНЬ (507) 12.00 Орх. концерт, 17.05 Для дітей, 19.15 «Марієкапеліте» Р. Вімора, орх. хор, солісти, 19.45 Розр. концерт, 21.30 Концерт із Фільгармонії (Патетична Симфонія, Чайковського), ДАВТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.30 Серенада, 20.30, 21.00 Лістові твори, КОШІЦІ (259) 18.00 Для Закарпаття (церк. хор), МІЛІАНО (369) 17.15 Форт. рес., 19.00, 20.40 музика, 21.00 (церк. хор), МІЛІАНО (369) 17.15 Форт. рес., 19.00, 20.40 Розр. музика, 21.00 «Глишко» драма Морселія, 22.15 Камер. музика, МІНХЕН (405) 16.50 Концерт Сопран, альт, барит., скр. віол., гітара; форт. ПРАГА (470) 19.10 Хор, 21.00 солісти із Байрайт, 19.16, 20.10, 21.00 Яначескі твори, орх., РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 18.45, 20.15 Спіл, 18.30 Форт., 21.00, 22.00 Вес. програма, РІМ (421) 17.15 Розр. концерт, 22.10 Музика, РІГА (513) 19.00, 20.00 «Пуганський барон», оп. Штрауса.

Радіокуттик.

РАДІО НА КОРОНАЦІ В ЛЬОНДОНІ.

Англійська радіофонія робить все, щоб дати громадянам можливість брати участь в урочистостях коронації.

У Вестмінстерській катедрі буде розміщено 100 мікрофонів. На дорозі, якою пройде коронаційний похід, встановлено 36 обсерваторійних пунктів для радіових спостережень. Ці приготування змагають закладення 4.000 км. додаткового кабля.

В деяких моментах свята справозадані будуть вголоснені у п'яти мовах водночас.

ТЕЛЕВІЗІЯ НА КОРОНАЦІ В ЛЬОНДОНІ.

Англійська радіофонія має намір зробити істотка телевізійних передач із коронаційних свят. Ужнуть там 3 вибірні апарати, як у Німеччині підчас Олімпіади. Один апарат буде на кольорові одні в будинку, щоб дати загальний мал походу, другий — спеціальний

ДАРОМ на пробу ножик „ГРОМ“ ЕКСТРА ТОНКІ

ЄДИНІ КРАЄВІ ЕЛЕКТРИЧНО ВІДПУСКАНІ

Найбільше засадничою умовиною доброти ножика є його гарт...

ТУТ СПЕЦІАЛЬНО МІЦНИЙ ГАРТ НАДАЄ НЕЗВИЧАЙНУ ГОСТРОТУ.

ТУТ СПЕЦІАЛЬНО М'ЯГНИЙ (ВІДПУСКАНИЙ) ГАРТ ГАРАНТУЄ НАЛЕЖНУ ГНУЧІСТЬ.

У висліді:

БОГАТО КРАЩЕ ГОЛИТИСЯ І МОЖНА ЦЕ РОБИТИ ЧАСТІШЕ ПРИ ЧОМУ ЗОВСІМ НЕ ЛОМЛЯТЬСЯ В МАШИНКАХ

ХТО ВИРІЖЕ ЦЕ ОГОЛОШЕННЯ ДІСТАНЕ В КОЖНІЙ КРАМНИЦІ, ЩО МАЄ НОЖИКИ, В ЗАМІНУ ЗА ТАКЕ ОГОЛОШЕННЯ ОДИН НОЖИК „ГРОМ ЕКСТРА ТОНКИЙ“ ДАРОМ. ДОТІЧНА КРАМНИЦЯ, ПРЕДСТАВИШИ НАМ ВИРІЗКИ ОГОЛОШЕНЬ ДІСТАНЕ ВІД НАС ВІДПОВІДНУ СКІЛЬНІСТЬ НОЖИКІВ ДАРОМ ТА ЗВОРОТ ПОРТА ЗА ВИРІЗКИ.

ВАЖНЕ ДО ДНЯ 15. V. 1937.

ПРИЗВИЩЕ _____

АДРЕСА _____

31

РЕПРЕЗЕНТАНТИ ФАБРИКИ

ГРОМ

КШИШТОФ БРУН І СИН

ВАРШАВА

фрагментів походу, а третій має дати вид походу через Пизадіалі.

Чи вдасться ця передача, залежатиме тільки від погоди, бо під оглядом технічним англійська телевізія є дуже добра.

ПЛАТНЯ АМЕРИКАНСЬКИХ „РАДІОДІОВИХ КОРОЛІВ“.

Найбільшу платівку даєть передоднік т-ва „Колумбія“, а саме 100.000 доларів річно. Предоднік „Національного“ т-ва даєть заробіток „анатично“ менше, бо „тілкі“ 45.180 дол.

В подібний спосіб представляються пенсії в американському радіовому промислі. Директори деяких підприємств заробляють нар. 91.000 дол., 96.000 дол., 54.000 дол. і т. п.

Мистецький керманит станів в Чикаго даєть 100.000 дол., а керманит аншої станів — 75.000 дол. річно.

Керманит найбільшого т-ва радіової реклами даєть річно 125.000 доларів.

Львівське Радіо.

Четвер, 29. квітня 1937.

6.30 Радіоніа аудієнція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Радіоніа аудієнція.

лик, 7.25 Трохи інформації, 7.35 Музика з гр. пл., 8.00 Аудієнція для шкіл, 11.30 Муз. поранок для молоді вселюдній шкіл (твори Шимановського), 11.57 Спів нал часу, 12.03 Орх. концерт, 12.40 Полудняний денник, 12.50 Не досить виступав проби хліборобів, 14.30 Концерт баянів, 15.15 Вольончелл, арфа, валдгори (гр. пл.), 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Песеньки, 15.35 Гумор, 16.00 Програма на застра, 16.05 Справа радіового творця, літ. нарис, 16.15 Культурне життя столиці, 16.20 Хвилинка питань, 16.35 Шуманове вихання, муз. репортаж, 17.15 Переглядомо весишу гардеробу, 17.30 Авд. присвячена Японії: гимни, промова, японські пісні, музика, 17.50 Польща Японії, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спортові вістки, 18.20 Веселий мотив, гр. пл., 18.35 Великий у румунія, 18.45 Програма на застра, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Камер. концерт присв. творам Равеля, музика, спіл, 19.45 Розр. концерт, орх., спіл, 20.25 Біліне місяці пропаганда фіз. виховання, 20.41 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Віт. Фрэнк: спіл, музика, 22.04 Танк. музика з гр. пл., 22.15 Радіоніа аудієнція, 22.30 Танк. музика з гр. пл.

